בְּתוֹךְ הַנַּחַל

דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, מְעוֹרְרִים, מְעִירִים וּמְחַזְּקִים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר **בְּתוֹךְ הַנַּחַל** נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה נִמְצָאִים, וּמִתּוֹךְ נַחַל קָדוֹשׁ זֶה נוֹבְעִים, לְהַחֲיוֹת נְפָשׁוֹת עַם יִשְׂרָאֵל הַצְּמֵאִים, שֶׁנִּשְׁמְעוּ עַל־יְדֵי הָאי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה, כְּבוֹד קְדֻשַּׁת מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ, עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ, חִיּוּת נַפְשֵׁנוּ, רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב הָרַה״ץ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט״א

לֵיל שַׁבָּת־קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת קֹרַח – שַׁבָּת רֹאשׁ־חֹדֶשׁ תַּמּוּז תשפ״ד

דִּבֵּר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים מִן הַלִּמּוּדִים הַחַיִּים שֶׁיֵּשׁ בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְהַקֶּשֶׁר לְעִנְיַן 'רֹאשׁ־חֹדֶשׁ', עַל־פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּלִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א', סִימָן י'.

***

פָּתַח וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א: שַׁבַּת־קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת קֹרַח, שֶׁהִיא גַּם שַׁבָּת **רֹאשׁ חֹדֶשׁ תַּמּוּז**, בְּוַדַּאי יֵשׁ קֶשֶׁר בֵּין פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ לְעִנְיָנָא דְּיוֹמָא - 'רֹאשׁ־חֹדֶשׁ', וְעָלֵינוּ לְהָבִין מַהוּ הַלִּמּוּד הַטָּמוּן בָּזֶה לְעוּבְדָא וּלְמַעֲשֶׂה.

בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מַרְאָה לָנוּ דֻּגְמָא חַיָּה מַהִי גְּנוּת הַמַּחֲלֹקֶת, שֶׁהִיא אֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם, וְכַמָּה צְרִיכִים לְהִשָּׁמֵר מִמֶּנָּה מְאֹד, וּבִפְרָט כְּשֶׁנּוֹגֵעַ לְמַחֲלֹקֶת נֶגֶד צַדִּיקִים, שֶׁנּוֹבַעַת מִתּוֹךְ יֵשׁוּת וְגַאוּת שֶׁיֵּשׁ אֵצֶל אָדָם.

אָדָם צָרִיךְ לְהַכְנִיעַ אֶת עַצְמוֹ בִּפְנֵי הַצַּדִּיק, וְאָמְנָם זֶה לֹא קַל, אֲבָל צְרִיכִים לַעֲבֹד עַל זֶה - לִזְכּוֹת לְמִדַּת הַהַכְנָעָה וְהַבִּטּוּל. אָכֵן, אֵין הַכַּוָּנָה שֶׁהַצַּדִּיק 'שׁוֹלֵט' עַל הָאָדָם שֶׁמּוֹכְנָע תַּחְתָּיו וְכוּ', אֶלָּא בֶּאֱמֶת שְׁלֵמוּת הַבִּטּוּל שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲבָל כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת הַכֹּחַ שֶׁיּוּכַל לְבַטֵּל עַצְמוֹ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא - זֶה אִי־אֶפְשָׁר אֶלָּא רַק אִם זוֹכֶה לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ בִּפְנֵי צַדִּיק, שֶׁזֶּה עוֹזֵר וּמְסַיֵּעַ לוֹ לְהַגִּיעַ לְמַעֲלַת הַהַכְנָעָה אֲלֵיהֶם יִתְבָּרַךְ, וּמֵחֹסֶר הַהַכְנָעָה הַזֹּאת נוֹבַעַת הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁיֵּשׁ עַל הַצַּדִּיק.

וְדָבָר זֶה מְבֹאָר בְּלִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א', סִימָן י', שָׁם אוֹמֵר רַבֵּנוּ שֶׁיֵּשׁ בַּעֲלֵי־גַּאֲוָה הַמּוֹנְעִים אֶת הַהִתְקָרְבוּת לְצַדִּיקִים, וְאֵיךְ שֶׁעַל־יְדֵי הִתְקָרְבוּת לְצַדִּיקִים זוֹכִין לְמִדַּת הַהַכְנָעָה וְכוּ', עַיֵּן־שָׁם.

וְהִנֵּה, כְּשֶׁמְּדַבְּרִים מֵ'הַכְנָעָה לַצַּדִּיק', אֵין הַכַּוָּנָה שֶׁהַצַּדִּיק יְהֵא 'אֶמְצָעִי', חַס וְשָׁלוֹם, בֵּין הָאָדָם לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, כִּי אָסוּר לַעֲשׂוֹת אֶת הַצַּדִּיק כְּיֵשׁוּת בִּפְנֵי עַצְמוֹ, וְכַמּוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), שֶׁזֶּה הָיָה כָּל חֵטְא הָעֵגֶל, שֶׁעָשׂוּ אֵיזֶה יֵשׁוּת מֵאֶמְצָעִי, וְאִם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ 'מְאַחֵר' - עוֹשִׂים עֵגֶל, רַחֲמָנָא לִצְלָן...

וּבֶאֱמֶת, הַצַּדִּיק בְּעַצְמוֹ הוּא 'לֹא־כְלוּם' בְּעֵינֵי עַצְמוֹ, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הַצַּדִּיק - גַּם הוּא זוֹכֶה לְקַבֵּל אֶת הַ'לֹא־כְלוּם' הַזֶּה, וְהוּא זוֹכֶה לְהִשְׁתַּלֵּם בְּמִדַּת הַהַכְנָעָה וַעֲנָוָה, וּכְשֶׁמִּתְחַבְּרִים יַחַד - הַ'כְלוּם' שֶׁיֵּשׁ לְהַצַּדִּיק וְהַ'כְלוּם' שֶׁיֵּשׁ לְמִקָּרְבוֹ, אֲזַי הִיא הַשְׁלֵמוּת לִזְכּוֹת לְבִטּוּל אֲמִתִּי לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁאָדָם מְבַטֵּל כָּל שִׂכְלוֹ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וְיוֹדֵעַ שֶׁהוּא לֹא־כְלוּם מַמָּשׁ!

וְזֶה הָיָה כָּל הַכִּשָּׁלוֹן שֶׁל קֹרַח, שֶׁהוּא לֹא הִכְנִיעַ אֶת עַצְמוֹ לַצַּדִּיקִים - מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן - וְרָצָה אֶת הַגְּדֻלָּה לְעַצְמוֹ, וְלֹא הִשְׂכִּיל לְהָבִין מַהוּ **'לְהַכְנִיעַ אֶת עַצְמוֹ בִּפְנֵי צַדִּיקִים'...**

וְרַבְּנוּ זַ״ל מַלְבִּישׁ אֶת עִנְיָנוֹ שָׁם בְּתוֹרָה יְ״ י - לַמַּאֲמָר שֶׁל רַבָּה בַּר בַּר חַנָּה (בָּבָא בָּתְרָא עד.): **אָמַר רַבָּה בַּר בַּר חָנָה: אָמַר לִי הַהוּא טַיָּעָא: תָּא וְאַחֲוֵי לָךְ בְּלוּעֵי דְּקַרְח. אַזְלִי וַחֲזָאי תְּרֵי בִּזְעֵי דְּהַוֵי נָפְקִי מִנַּיְהוּ קִטְרָא. שְׁקַל גְּבָבָא דְּעַמְרָא וּמַשֵּׁיהּ בְּמַיָּא. וְאַנְחֵהּ בְּרֵישֵׁהּ דְּרִמְחֵהּ וְעַיְּלֵהּ הָתָם, וְכִי אַפִּיק, הַוֵי אִחֲרָךְ אִחְרוּכֵי. אָמַר לִי: אַצִּית! מָה שְׁמָעִית? וְשִׁמְעַת דַּהֲוֵי אָמְרִין: 'מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת וְהֵן בַּדָּאִין'. אָמַר לִי: כָּל שִׁלְשִׁים יוֹמָא מְהַדְּרָא לְהוֹ גֵּיהִנֹּם לְהָכָא כְּבָשָׁר בְּקַלַּחַת, וְאָמְרִי הָכִי: 'מֹשֶׁה וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת וְהֵן בַּדָּאִין'.**

פְּרוּשׁ: סוֹחֵר אֶחָד אָמַר לְרַבָּה בַּר בַּר חַנָּה, שֶׁיִּרְאֶה לוֹ הֵיכָן הוּא הַמָּקוֹם שֶׁנִּבְלְעוּ קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ. הָלְכוּ וְרָאוּ מָקוֹם שֶׁעוֹלֶה קִיטוֹר עָשָׁן, וְנָטַל צֶמֶר פִּשְׁתָּן וְשָׂרָה אוֹתוֹ בְּמַיִם וְהִכְנִיס אֶל חֲרִיץ הָאֲדָמָה וְיָצָא חָרוּךְ - מֵהָאֵשׁ הַבּוֹעֶרֶת שָׁם. וְהוּא אָמַר לְרַבָּה בַּר בַּר חַנָּה לְהִתְכּוֹפֵף וְיִשְׁמַע שֶׁהֵם אוֹמְרִים "מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת", וּבְכָל שִׁלְשִׁים יוֹם מְסוֹבְבִים אוֹתָם בַּגֵּיהִנּוֹם כְּבָשָׂר בַּקַּלַּחַת, וְאָז הֵם אוֹמְרִים "מֹשֶׁה אֱמֶת" וְכוּ'.

וּמְפָרֵשׁ הָרַשְׁבָּ״ם שָׁם, שֶׁבְּכָל חֹדֶשׁ הַכַּוָּנָה "**בְּכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ**", וּמַדּוּעַ דַּוְקָא 'רֹאשׁ־חֹדֶשׁ'? מַסְבִּיר רַבֵּנוּ, דְּהִנֵּה שֹׁרֶשׁ הַתְּשׁוּבָה הוּא רֹאשׁ חֹדֶשׁ, כִּי אָז אוֹמֵר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, כִּבְיָכוֹל, 'הָבִיאוּ עָלַי כַּפָּרָה עַל שֶׁמִּעַטְתִּי אֶת הַיָּרֵחַ' (חֻלִּין ס:), וְאִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה - בְּוַדַּאי גַּם אָנוּ יֵשׁ לָנוּ פִּתְחוֹן פֶּה לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, וְהוּא זְמַן מֻכְשָׁר מְאֹד וּמְסֻגָּל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וּלְהַתְחִיל הַתְחָלָה חֲדָשָׁה, כִּי רֹאשׁ־חֹדֶשׁ הוּא עִנְיָן שֶׁל הִתְחַדְּשׁוּת, וְאָדָם יָכוֹל לְבַקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְחִילָה, סְלִיחָה וְכַפָּרָה, וּלְהַחְלִיט בְּעַצְמוֹ שֶׁהוּא מַתְחִיל הַתְחָלָה חֲדָשָׁה לְגַמְרֵי בְּחַיָּיו.

וְהִנֵּה, 'רֹאשׁ־חֹדֶשׁ' הוּא סֵמֶל עַל אֱמוּנַת חֲכָמִים, כִּי הוּא נִקְבָּע עַל־פִּי בֵּית־דִּין הַגָּדוֹל, וְאֵינֶנּוּ דָּבָר קָבוּעַ - כְּמוֹ שַׁבָּת־קֹדֶשׁ, שֶׁהִיא "קְבִיעָא וְקַיְמָא" - בְּכָל שִׁשָּׁה יָמִים, הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הוּא שַׁבָּת, אֶלָּא עַל־פִּי קְבִיעַת חֲכָמִים, שֶׁקּוֹבְעִים מָתַי רֹאשׁ־חֹדֶשׁ, וְעַל־פִּי־זֶה הוֹלֵךְ כָּל הַחֹדֶשׁ כֻּלּוֹ - הַכּוֹלֵל אֶת הַמּוֹעֲדִים וְהַזְּמַנִּים הַשּׁוֹנִים שֶׁבַּחֹדֶשׁ, וּבִשְׁבִיל זֶה מֻכְרָחִים אֶת הַבְּטוּל וְהַהַכְנָעָה אֶל הַחֲכָמִים, וּלְהַאֲמִין בִּדְבְרֵיהֶם וּבְקִבְיעָתָם.

וְעַל־כֵּן קֹרַח וַעֲדָתוֹ נִדּוֹנִים דַּיְקָא בְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ, כִּי זֶה הַתִּקּוּן שֶׁלָּהֶם - **הַכְנָעָה לְצַדִּיקִים!** שֶׁהַסֵּמֶל וְהַדֻּגְמָא לְזֶה הוּא רֹאשׁ חֹדֶשׁ, וְאָז הֵם מִתְעוֹרְרִים לִתְשׁוּבָה - כִּי רֹאשׁ חֹדֶשׁ הוּא שֹׁרֶשׁ הַתְּשׁוּבָה כַּנַּ״ל, וּמַסְבִּיר רַבֵּנוּ שָׁם, שֶׁמַּחֲמַת שֶׁהֵם כְּבָר בַּגֵּיהִנּוֹם - אִי־אֶפְשָׁר לָהֶם לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה לְגַמְרֵי, כִּי רַק מִי שֶׁטָּרַח בְּעֶרֶב־שַׁבָּת - יֹאכַל בְּשַׁבָּת, וּבָעוֹלָם הַזֶּה אֶפְשָׁר לוֹ לָאָדָם בְּכָל עֵת וָרֶגַע לָשׁוּב חֲזָרָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וּלְתַקֵּן אֶת פְּגַם הַמַּחֲלֹקֶת עַל צַדִּיקִים, וּלְהַכְנִיעַ עַצְמוֹ לַצַּדִּיקִים, וּכְמוֹ שֶׁאָכֵן קָרָה אֵצֶל בְּנֵי קֹרַח, שֶׁמָּקוֹם נִתְבַּצֵּר לָהֶם, וּמִשָּׁם הֵם עָלוּ, וְזָכוּ לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה בָּרֶגַע הָאַחֲרוֹן, אֲבָל קֹרַח לֹא זָכָה לָזֶה, וְלֹא הִכְנִיעַ עַצְמוֹ כְּלָל, וְלָכֵן הוּא נִבְלַע עִם כָּל עֲדָתוֹ, וְעַתָּה אֵין לָהֶם אֶפְשָׁרוּת כְּבָר לַעֲשׂוֹת אֶת הַתְּשׁוּבָה, אֶלָּא רַק בְּכָל רֹאשׁ־חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא זְמַן שֶׁל תְּשׁוּבָה כַּנַּ״ל, וְאָז הַגֵּיהִנּוֹם לֹא שׁוֹלֵט כְּמוֹ בְּשְׁאָר הַחֹדֶשׁ (כִּדְאִיתָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ).

וּבְיוֹתֵר הַדָּבָר כְּשֶׁחָל רֹאשׁ־חֹדֶשׁ בְּשַׁבָּת - כְּמוֹ שַׁבָּת־קֹדֶשׁ זוֹ, כִּי הֲלֹא בְּשַׁבָּת אֵין הַגֵּיהִנּוֹם שׁוֹלֵט כְּלָל, וְלָכֵן אָז הוּא הַזְּמַן שֶׁלָּהֶם לְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשֵׂיהֶם וּלְהַכְרִיז בְּקוֹל גָּדוֹל "**מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת**", וּלְהָבִין עַד כַּמָּה צְרִיכִים לְהִשָּׁמֵר מִמַּחֲלֹקֶת עַל צַדִּיקִים, וְלֹא לְהִתְנַשְּׂאוֹת עַל הַצַּדִּיק, חַס וְשָׁלוֹם, וְלִזְכֹּר הֵיטֵב שֶׁהַצַּדִּיק הוּא גַּם־כֵּן לֹא־כְלוּם בְּעֵינֵי עַצְמוֹ, וּצְרִיכִים לְבַטֵּל עַצְמוֹ אֵלָיו כְּדֵי שֶׁיִּזְכֶּה לְבִטּוּל אֱמֶת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יְזַכֵּה אוֹתָנוּ לְהַכְנִיעַ עַצְמֵנוּ בִּפְנֵי הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים, וּמִמֵּילָא נִזְכֶּה לְהַכְנָעָה אֲמִתִּית לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְנַכְנִיס בְּעַצְמֵנוּ לְמוּדֵי הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים בֶּאֱמֶת, וְכָךְ נִזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וּמְאֻשָּׁרִים, אָמֵן!